

Grøn Trepert

Områdechef Simon Grünfeld

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

Grøn Trepert – Grøn Arealfond (40 milliarder)

- Udtagning af 390.000 ha landbrugsjord (mere end 15 % af landbrugsjorden i DK)
- Etablering af 250.000 ha ny skov (frem mod 2045)
- Udtagning af 140.000 ha lavbundslande (inden 2030)
- Ingen nye midler men samling af eksisterende ordninger under nyt ministerium for Grøn Trepert
- Endelig aftale falder snart på plads. Der forhandles særligt om hvilke scenarier for N-reduktion der skal arbejdes efter (scenarie 1,2 eller 3)

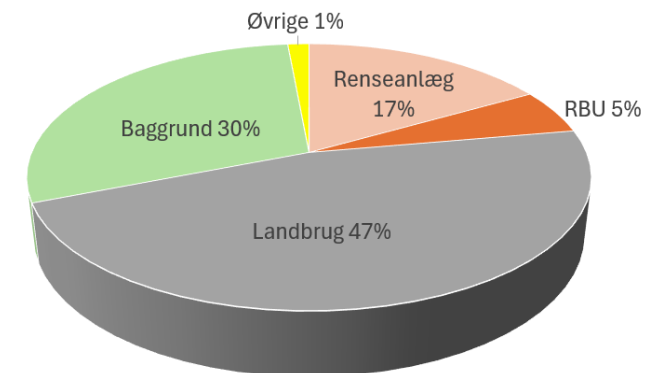
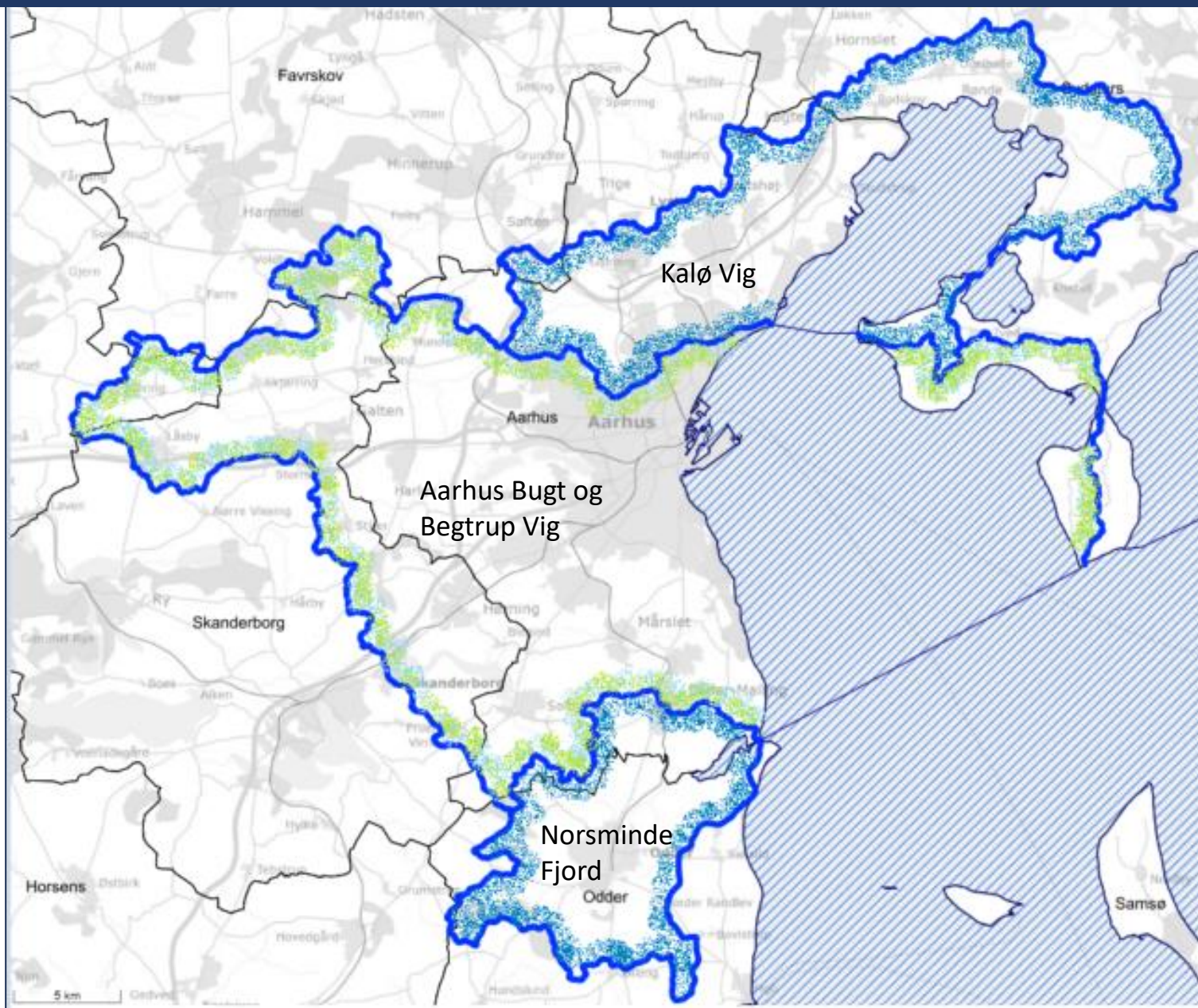
Grøn Trepert – Grøn Arealfond (40 milliarder)

- Indsatsbehov (kvælstof) er indtil videre det eneste tildelingskriterium - multifunktionelt fokus mangler
- Der mangler økonomisk model og incitament for omlægning i oplandet til "Aarhus Bugt" fordi der ikke er sat N-reduktionskrav (gælder også mange andre kystområder)
- Ansøgning og udførelse skal styres af de eksisterende 23 VOS'er. Aarhus har ingen aktive VOS'er (vi deltager i 2, der styres af nabokommuner)
- Omlægningsplaner i kommunerne men hvad med Aarhus bugten??
- Omlægningen af landbruget bygger på indførelse af en CO₂-afgift og måske senere en N-afgift

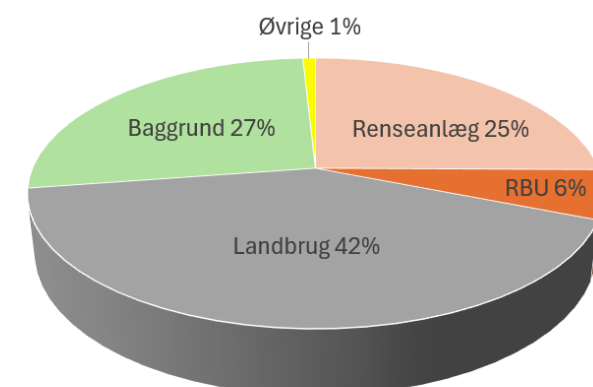
Grøn Trepert – Interessevaretagelse

- Fælles brev til Minister for Grøn Trepert, Jeppe Bruus, Miljø- og Ligestillingsminister Magnus Heunicke, Minister for Fødevarer, Landbrug og fiskeri, Jacob Jensen (Miljø- og Fødevareudvalget) fra Hav samarbejdet - 2024. Udvalget har anmodet om ministrenes direkte kommentar til Havsamarbejdet.
- Drøftet på KLs formandsskabsmøde d. 21. august 2024 hvor Aarhus Kommunes bemærkninger indgik
- Drøftet på KLs Klima- og Miljøudvalgsmøde d. 6. marts hvor Aarhus Kommunes bemærkninger indgik
- 2 notater til Magistraten der beskriver Aarhus Kommunes rolle i Grøn Trepert
- Borgmester tale på Concito konference
- Lokalt Grøn Trepert- Kommissorium med SEGES og AaV
- Klimaskovfonden

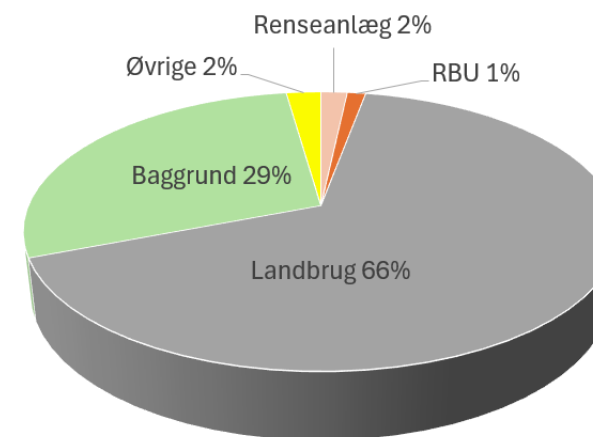
Vandområder, oplande og kvælstofkilder

Kalø Vig, 168,9 ton N/år

Aarhus Bugt og Begtrup Vig, 445, 1 ton N/år

Norsminde Fjord, 128,5 ton N/år

Multifunktionel arealanvendelse – Hvordan blev det et fokus i Aarhus Kommune?

Eutrofiering af havet

Biodiversitet

Kulstofbinding

Friluftsliv og
folkesundhed

Vandparkering

Grundvandsbeskyttelse

Byrådets målsætninger for 2030

Klima

Forår 2024

Tidligere mål om CO2-neutralitet fastholdes.

Målet for skov- og naturareal øges med yderligere 4.000 hektar til alt 16.000 hektar – svarende til 1/3 af kommunens samlede areal.

Grundvands- beskyttelse

Forår 2023

8.000 hektar udpeges i kommuneplan 2025 til Vand- og Naturparker, som primært skal beskytte grundvandet men og løfte de andre vigtige dagsodener.

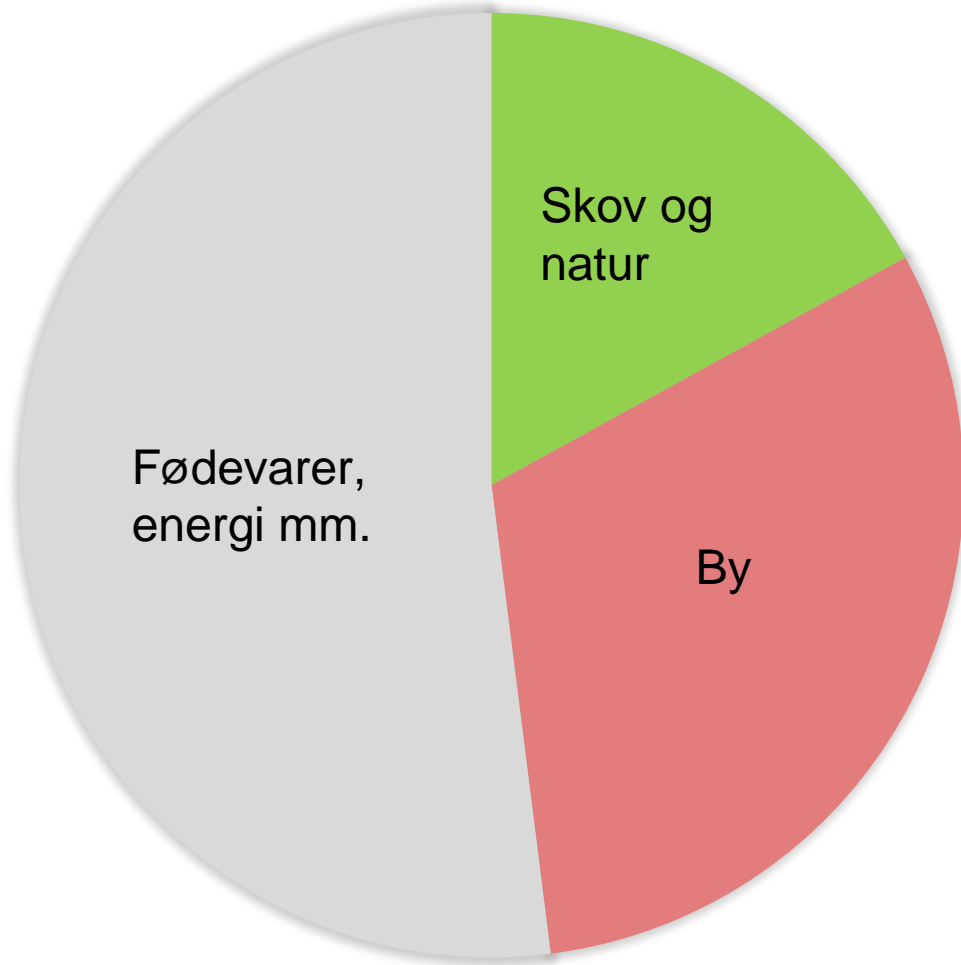
Skov, natur og biodiversitet

Naturarealet øges til 4.000 hektar natur (heraf 1.000 hektar vild og selvforvaltende med helårsgræssende dyr)
Skovarealet øges til 8.000 hektar

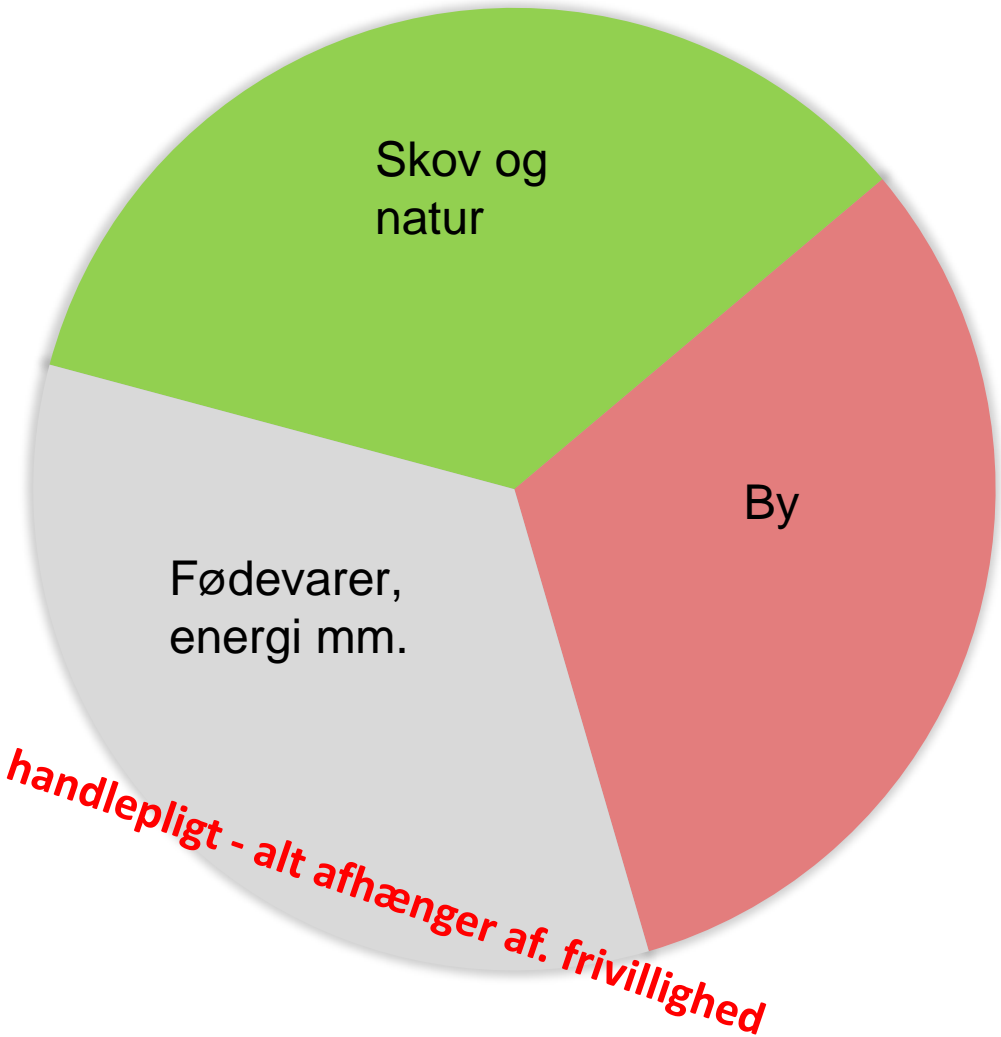

Arealanvendelse

Nuværende

Mål i Klimaforlig 2024

Der er ikke handlepligt - alt afhænger af frivillighed

Udtagning og skovrejsning – Hvordan finansierer vi det?

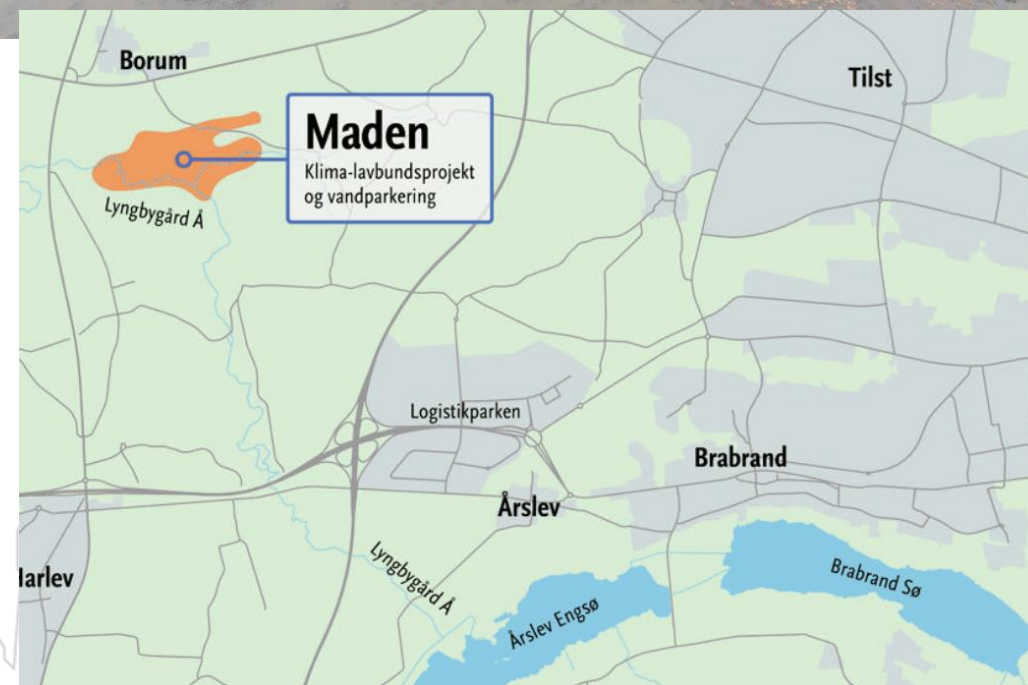
- Naturstyrelsen (Statsskove)
- Vandværker (drikkevand)
- Landbrug og andre private lodsejere (facilitering)
- Virksomheder (CSR og Klimaregnskab) - Hedeselskabet, NorthSide...
- Klimaskovfonden
- NGO'er (Plant et Træ, Growing Trees Network etc.)
- Kommunal jordfond

Geding Skov, Kasted mose og Søbakke skovbadeskov v. Tilst 2021

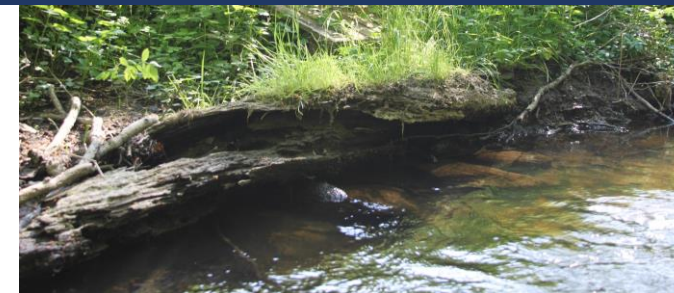
Maden - Klimalavbundsprojekt

- Maden er et statsfinansieret klima-lavbundsprojekt på ca. 77 ha. Projektet er i forundersøgelsesfasen.
- Området er et oplagt lavbundsprojekt pga. højt indhold af tørv samt terrænforhold.
- Formålet er at udtage kulstofrige lavbundslande for at reducere landbrugets drivhusgasudledning.
- Primære virkemidler er at stoppe dræning og restaurering af vandløb ved at hæve vandløbene op i terræn.
- Gennemføres kun hvis alle går frivilligt med

Maden – Et multifunktionelt projekt

- CO₂-tilbageholdelse til gavn for klimaet
- Kvælstofreduktion til gavn for vandmiljøet
- Vandparkering – Maden kan sikre Aarhus by mod oversvømmelser fra vedvarende regn frem til 2070.
- Naturlig hydrologi og ny natur til gavn for biodiversiteten
- Vandløbsrestaurering til gavn for flora og fauna i vandløbene
- Rekreativt område til gavn for lokalsamfundet

300 ha Ny Natur

300 ha kommunalt ejet jord syd for Aarhus (ved Vilhelmsborg, Moesgaard Museum og Mariendal)
Udtages af dyrkning og omlægges til skov og lysåben natur med naturlig hydrologi (genskabte vandhuller og åbne vandløb)

Synergier:

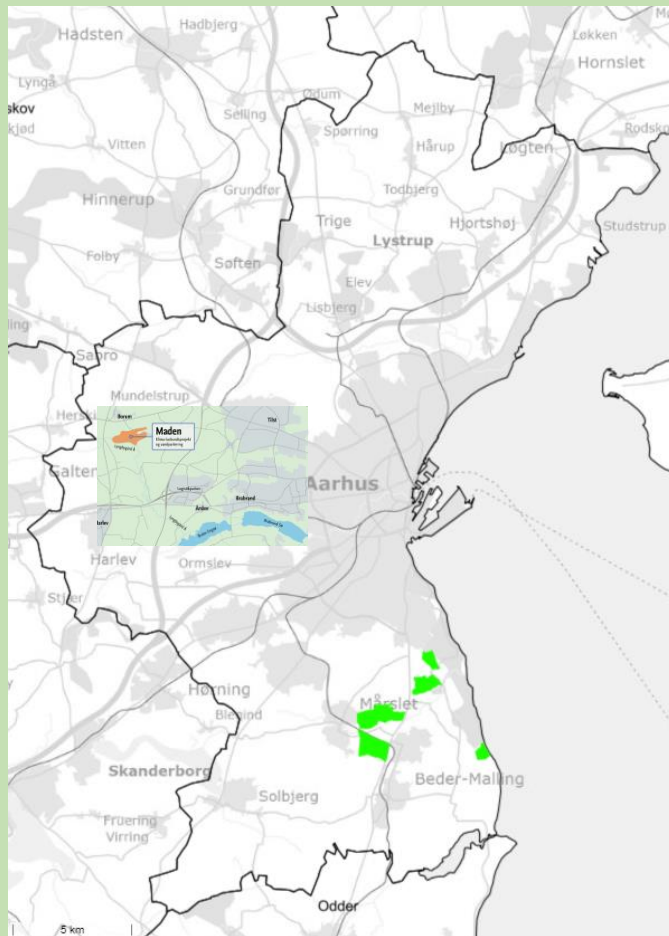
- Tilbageholder N
- beskytter sårbart grundvand
- giver plads til biodiversitet
- binder CO2
- giver rekreative muligheder

Batter projekterne overhovedet noget for havet?

Maden og "300 ha Ny Natur" forskåner vandområdet Aarhus Bugt og Begtrup Vig for mindst 7 tons kvælstof/år.

Det svarer til ca. 2 % af den nuværende statusbelastning på 445 tons N/år

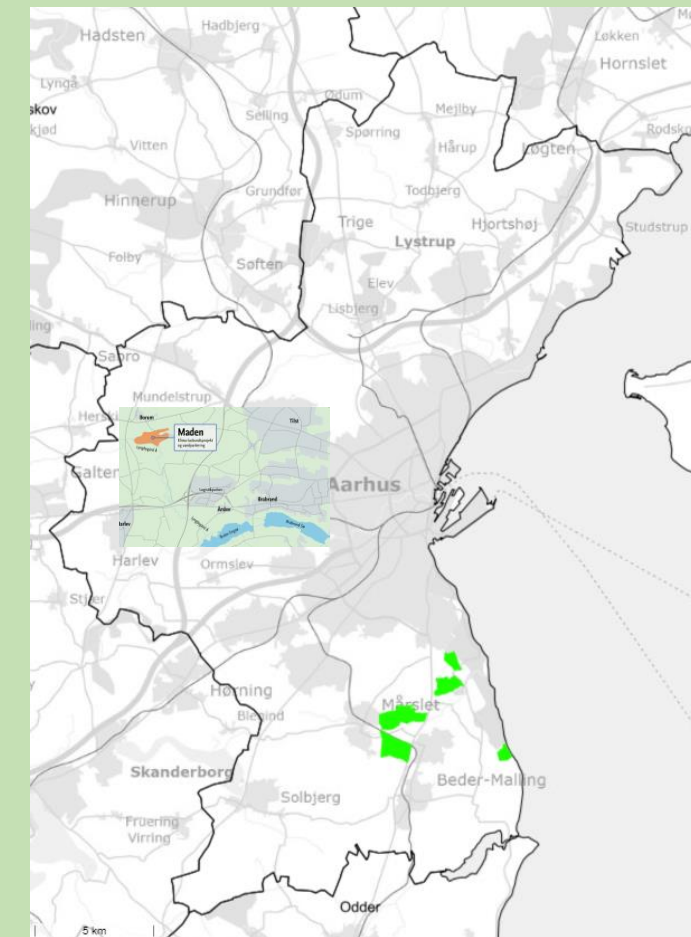
Små vådområder, som placeres, hvor retentionen er lav har en effekt på 100 – 150 kg N/ha/år

Batter projekterne overhovedet noget for havet?

Maden og "300 ha Ny Natur" forskåner vandområdet Aarhus Bugt og Begtrup Vig for mindst 7 tons kvælstof/år.

Det svarer til ca. 2 % af den nuværende statusbelastning på 445 tons N/år

Små vådområder, som placeres, hvor retentionen er lav har en effekt på 100 – 150 kg N/ha/år

JA!

Udtagning af landbrugsjord – især i områder med lav retention er det mest effektive tiltag til at forbedre havmiljøets tilstand

Tiltag på land

Områdechef Simon Grünfeld

Men Aarhus kan selv 😊

- Lokal grøn trepart rækker ud
- Egen jordfond
- Vi arbejder multifunktionelt
- Marine indsatser i Havsamarbejdet

Tak for opmærksomheden

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

